

نقش تلفن همراه در زندگی روزمره^(بخش سوم)

محبی موسوی

(کارشناس ارشد مخابرات)

- ۳- عدم نیاز به حضور دریافت کننده میل، در دستگاه انتهایی همانند تلفن (دریافت ایمیل‌ها مزاحمتی را برای آرامش کاربران ایجاد نمی-کنند).
- ۴- امکان ارسال فایل‌های مختلف، توسط ملحقات پست الکترونیکی
- ۵- غیر وابسته بودن به مسافت و حجم نامه‌ها

۳-۲ سرویس پست صوتی

پست صوتی^۷، سرویسی شبیه به منشی تلفنی با امکانات و ویژگی‌های برتر می‌باشد.

به طور مثال اگر گوشی منشی دار خاموش باشد، امکان استفاده از منشی وجود ندارد، درحالی‌که سرویس پست صوتی در صورت خاموش بودن نیز قابل استفاده است. این سرویس موجب کاهش ترافیک شبکه و جلوگیری از شماره‌گیری‌های مکرر در صورت در دسترس نبودن مشترک می‌شود.

پیام رسانی با تلفن همراه، باعث افزایش سرعت ارسال اطلاعات با ضریب اینمی بالا شده و سبب صرفه‌جویی در مصرف کاغذ، زمان و مصرف سوخت می‌شود.

سرویس پیام رسانی فوری^۸ (IM) یک روش برای انتقال و ارسال پیام‌ها ها در زمان واقعی در شبکه‌های کامپیوتری مثل اینترنت است. برخلاف تلفن همراه که ارتباط از طریق صدا صورت می‌گیرد، در این روش اطلاعات به صورت متنی (Chat) منتقل می‌شود. کاربر می‌تواند یک محاوره متنی را با یک یا چند نفر برقرار کند. پیام رسانی به صورت موقتی است، مگر اینکه عمداً ذخیره شود. با استن پنجره محاوره ویندوز، پیام نیز پاک خواهد شد. سرویس IM در برنامه‌ی ویندوز سنتی

⁷- VOICE MAIL

⁸- INSTANT MESSAGING

۳-پیام رسانی از طریق تلفن همراه

پیام رسانی با تلفن همراه به مقوله‌های مانند پست الکترونیکی^۱، سرویس پست صوتی^۲، پیام رسانی آنی^۳، سرویس پیام کوتاه، سرویس پیام افزوده^۴، سرویس پیام رسانی چند رسانه‌ای^۵ و سرویس‌های دیتا اختصاص یافته است. پیام رسانی با تلفن همراه، باعث افزایش سرعت ارسال اطلاعات با ضریب اینمی بالا شده و سبب صرفه‌جویی در مصرف کاغذ، زمان و مصرف سوخت می‌شود.

۱-۳ پست الکترونیکی موبایل^۶

با موبایل ایمیل، ایمیل کاربران همیشه در هر زمان و مکان همراه آنان است. ایمیل موبایل، به کاربران اجازه‌ی دسترسی به سایت‌های سرویس دهنده ایمیل را می‌دهد و عملیاتی مثل ارسال و دریافت ایمیل‌ها را آسان می‌کند. اکثر دستگاه‌های تلفن همراه جدید که برای شبکه‌ی نسل ۲/۵ به بالا باشد، قابلیت ایمیل را دارند

پست الکترونیکی دارای مزایایی به شرح زیر می‌باشد:

کاهش هزینه‌ی ارتباطی به دلیل ارزان بودن (بعض اماکن مجانی بودن) ارسال اطلاعات

۲- انتقال سریع اطلاعات میل به سمت گیرنده با ضریب اینمی متوجه در میل معمولی یا بالا با کمک نرم‌افزارهایی که استراق را دشوار می-کنند.

¹- ELECTRONIC MAIL

²- VOICE MAIL

³- INSTANT MESSAGING

⁴- ENHANCED MESSAGING SERVICE

⁵- MULTIMEDIA MESSAGE SERVICE

⁶- MOBILE E-MAIL

۳-۵ سرویس‌های پیام کوتاه^۴

سرویس پیام کوتاه، یکی از خدمات تلفن همراه است که در اغلب تلفن‌های دیجیتالی جدید در دسترس است. این سرویس به کاربران اجازه می‌دهد که پیام‌های کوتاه را تا ۱۶۰ حرف به تلفن‌های همراه SMS دیگر ارسال یا دریافت کنند. برای ارسال یا دریافت پیام‌های کاربران تلفن معمولاً مجبور به پرداخت یک مقدار ماهیانه به شبکه سرویس دهنده یا یک مبلغ اندک به ازای هر پیام است. بعضی از شرکت‌ها هم سرویس پیام کوتاه را رایگان در اختیار مشترکان خود می‌گذارند. در کشور آلمان سالیانه ۲۵ میلیارد و در کل جهان ۴۰۰ میلیارد SMS رد و بدل می‌شوند که حدود ۱۵٪ از درآمد کل شبکه GSM می‌باشد. به دلایلی مانند دسترسی آسان، آدرس دهی واضح، هزینه مناسب، امکان ارسال و دریافت با مودم و اینترنت حتی با وجود سرویس‌هایی مانند EMS و MMS این سرویس در بین کاربران از محبوبیت ویژه‌ای برخوردار است.

۶-۳ سرویس پیام‌رسانی چند رسانه‌ای^۵ (MMS)

سرویس پیام‌رسانی چند رسانه‌ای نسخه بعدی سرویس‌های SMS و EMS می‌باشد. این سرویس به کاربران تلفن‌های موبایل که با یکدیگر سازگاری دارند، اجازه مبادله‌ی پیام‌های چند رسانه‌ای مثل پیام‌های کارت پستال‌های گرافیکی، اینیمیشن یا پویانمایی، کلیپ‌های ویدئویی، نقشه‌ها و کارت‌های ویزیت تجاری وغیره را می‌دهد. این سرویس در نسل ۲/۵ ارائه می‌شود که برای نسل سوم نیز طراحی و بهینه سازی شده است. در صورتی که دستگاه تلفن همراه گیرنده، قابلیت دریافت MMS را نداشته باشد، می‌تواند آنرا از طریق اینترنت یا ایمیل دریافت کند.

وپ، پروتکل انتقال اطلاعات اینترنت در تلفن همراه می‌باشد. وپ انتقال اطلاعات اینترنت را به تدریج در اختیار کاربران تلفن همراه قرار می‌دهد. از این طریق کاربر تلفن همراه، در هر زمان و در هر مکان در دنیا از طریق Wap به اینترنت دسترسی می‌یابد. وپ یک استاندارد بین‌المللی برای انتقال برنامه‌هایی که از ارتباط بی‌سیم استفاده می‌کنند است.

به نام Web chat اجرا می‌شود. در برنامه ویندوز در رایانه‌های شخصی برای ارسال و دریافت پیام‌ها، کاربر می‌تواند با Messenger یک تماس را برقرار یا یک جاسه برخط^۱ برقرار کند.

در فن آوری تلفن همراه، می‌توان بررسی کرد که آیا دوستان و آشنایان در اینترنت برخط هستند، سپس آن‌ها را به چت دعوت کرد یا برایشان Instant اخبار، ویدئو یا آدیو ارسال نمود. برای این کار باید نرم افزار Messenger را نصب نمود. شبکه‌ی تلفن همراه باید حداقل نسل ۲/۵ علاوه بر امکان پیام رسانی به صورت چت، امکان ارسال سرویس‌های ویدئو، ویدئو چت، مدارک ورد، کارت تبریک، آدیو و بازی‌های برخط در سرویس IM وجود دارد.

۴-۳ دستگاه نمابر سیار^۲

دستگاهی با قابلیت اتوماتیک ارسال و دریافت فکس، پرینت، کپی و تلفن است که کاربر را قادر به دریافت و خواندن فاکس در تلفن همراه می‌کند و خصوصاً برای تجار و افرادی که در بین راه کار می‌کنند مفید می‌باشد. برای این منظور بایستی نرم افزار فاکس روی دستگاه تلفن همراه یا رایانه قابل حمل^۳ نصب شود. سرعت ارسال و دریافت داده‌ها ۱4.4kbps می‌باشد.

^۱- ONLINE
^۲- MOBILE FAX
^۳- LAPTOP

^۴- SHORT MESSAGE SERVICE
^۵- MULTIMEDIA MESSAGE SERVICE

سرвис‌های تعیین موقعیت توسط شرکت‌های تولید کننده‌ی سرگرمی^۴ های تلفن همراه، در مدت زمان کوتاهی مخاطبان زیادی یافته و در بازار تجارت تلفن همراه درآمد قابل توجهی را به این شرکت‌ها اختصاص داده است. سرگرمی‌های تلفن همراه، شامل تمامی خدمات ارائه شده برای سرگرمی و پرکردن اوقات فراغت مشتریان با یک تلفن همراه در هر زمان و مکان می‌باشد. تلویزیون یا رادیو موبایل یا سرویس‌های پیام کوتاه به کاربران موبایل، امکان می‌دهند تا در هر مکان و در هر زمان در جریان اخبار سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، پژوهشی یا ورزشی قرار گیرند. کاربر می‌تواند در ترافیک یا در سفرهای درون و برون شهری در داخل اتوبوس یا قطار با شنیدن موزیک، تماشای یک ویدئو، فیلم یا بازی از طریق تلفن همراه زمان را بدون استرس سپری کند این خدمات شامل بازی‌های وپ، موسیقی، فیلم، تلویزیون موبایل، تون زنگ، چیستن، معما، خدمات آدیو، ویدئو، شرط بندی، مزایده و حراج از طریق موبایل، سرویس‌های تعیین محل استقرار^۵ و ... است.

از نگاه کاربر، سرگرمی‌های موبایل برای تفریح می‌باشند. این سرویس باعث وقت گذرانی کاربر در مکان‌هایی مانند ایستگاه‌های قطار، فرودگاه‌ها، مکان‌های عمومی یا در داخل وسائل نقلیه عمومی می‌باشند. منفعت این روش پر کردن اوقات فراغت و مشغول نگاه داشتن ذهن کاربر می‌باشد که باعث از بین رفتن عصبانیت و استرس او می‌شود. مزیت سرگرمی‌های تلفن همراه، در این است که کاربر هم حاضر به پرداخت هزینه‌ی سرگرمی‌ست و هم تبلیغاتی را در این رابطه (Mobile Advertisement)

۳-۹ خبررسانی موبایل

خبررسانی توسط تلفن همراه کانال‌های اطلاع رسانی و سرگرمی در ابعاد جدید موبایل می‌باشد. کاربر می‌تواند ماین مقوله‌هایی^۶ مانند ورزش، وضع آب و هوای اخبار سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ... انتخاب کند. کاربر می‌تواند یکی از سه مقوله SMS، MMS یا ویدئو کلیپ را برای دریافت خبررسانی موبایل انتخاب نماید.

- پیام کوتاه برای ارسال خبرها به صورت تصویری
- خبررسانی با ارسال متون و تصاویر توسط MMS
- کلیپ‌های ویدئویی کوتاه با تفسیر^۷

⁴- LOCATION BASED SERVICES

⁵- CATEGORY

⁶- MMS-VIDEO-NEWS

۳-۷ سرویس وپ ۱ در تلفن همراه

وپ، پروتکل انتقال اطلاعات اینترنت در تلفن همراه می‌باشد. وپ انتقال اطلاعات اینترنت را به تدریج در اختیار کاربران تلفن همراه قرار می‌دهد. از این طریق کاربر تلفن همراه، در هر زمان و در هر مکان در دنیا از طریق Wap به اینترنت دسترسی می‌یابد. وپ یک استاندارد بین‌المللی برای انتقال برنامه‌هایی که از ارتباط بی‌سیم استفاده می‌کنند است. دسترسی به اینترنت از طریق وپ از هر مکان و در هر زمان امکان‌پذیر می‌باشد. وپ کاربر را قادر به بهره گیری از سرویس‌هایی مانند سرگرمی‌های موبایل، اطلاع رسانی، بازی‌های تلفن همراه، تماشای تلویزیون موبایل، داونلود موزیک، زنگ گوشی یا تصاویر، فرخوانی برنامه‌های سفر، فرخوانی رویدادهای ورزشی، خرید بر خط بلیت، تراکنش بر خط با بانک‌ها و استفاده از ایمیل و ... می‌سازد. انتقال در استاندارد WTP^۸ صورت می‌گیرد.

۳-۸ سرگرمی‌های موبایل^۹

ارائه‌ی برنامه‌ی سرگرمی‌های متنوع، مانند بازی‌های تلفن همراه، وپ، موسیقی موبایل، تلویزیون موبایل، خدمات صوتی و تصویری و

¹- WIRELESS APPLICATION PROTOCOL

²- WIRELESS TRANSPORT PROTOCOL

³- MOBILE ENTERTAINMENT

۱۰- ۳- روانگی با تلفن همراه

- در فرایند استریمینگ اطلاعات در حافظه تلفن همراه ذخیره نمی-شوند، از این جهت مهم نیست که چه میزان حافظه در دسترس کاربر باشد.
- به دلیل این که کاربر مجبور به دانلود کل دیتای ویدئو روی حافظه تلفن همراه نمی‌باشد، از این‌رو زمان مشاهده ویدئو کاهش می‌یابد.
- در فرایند استریمینگ کاربر یک ویدئو را در حالت اتصال بر خط^۰ مشاهده خواهد کرد.
- کاربر می‌تواند ویدئو کلیپ‌هایی را ضبط و توسط MMS به یک تلفن همراه دیگر ارسال یا ایمیل کند.

۱۱- ۳- موسیقی موبایل

به قابلیت پخش فایل‌های موزیک توسط ارائه کنندگان خدمات موسیقی روی تلفن همراه، اطلاق می‌شود. پخش موزیک از طریق تلفن همراه ایجاد امیدواری بسیاری را در شاخه‌ی تجارت از طریق تلفن همراه ایجاد کرده است. پس از موفقیت بازار داونلود زنگ گوشی^۷، بازار تجارت موبایل توانست با پخش موزیک درآمد بالایی را کسب کند. در حال حاضر درآمد حاصل از اشتراک داونلود موزیک موبایل در جهان^۹ میلیارد دلار است که تا سال ۲۰۱۲ از ۱۸ میلیارد دلار فراتر خواهد رفت..

^۵- ON-LINE
^۶- MOBILE MUSIC
^۷- RING TONE

۱۰- ۳- روانگی با تلفن همراه

واژه استریمینگ به معنی جریان یافتن مداوم و بدون انقطاع اطلاعات صوتی و تصویری از طریق اینترنت و شبکه‌های رایانه‌ای است. استریمینگ همانند تلویزیون کابلی، مشتری را به طور دائم با اطلاعات تغذیه می‌کند، با این تفاوت که در موبایل اینترنت امکان انتخاب در هر جا و به صورت بی سیم فراهم است. در شبکه‌های پر سرعت و با ظرفیت بالا مانند شبکه UMTS، استریمینگ باعث کسب درآمد برای کارگزار شبکه می‌شود.

۱۱- ۳- موسیقی موبایل

موبایل ویدئو^۸ به معنی ایجاد ویدئو کلیپ‌های شخصی توسط کاربر، یا نمایش ویدئوهای ایجاد شده توسط دیگران است. دو روش موبایل ویدئو وجود دارد که شامل دانلود ویدئو روی تلفن همراه و ویدئو استریمینگ می‌باشد. در حالت دانلود، کاربر می‌تواند یک ویدئو را از طریق تلفن همراه دانلود، ذخیره و باز نوخت^۹ نماید. در فرایند استریمینگ، کاربر می‌تواند یک ویدئو را به صورت زنده مشاهده کند. به دلیل عدم نیاز به ذخیره دیتا در فرایند استریمینگ، از آن ترجیح‌حا برای مشاهده ویدئوهای طولانی‌تر استفاده می‌شود. کاربردهای موبایل ویدئو عبارتند از:

- ضبط ویدئوهای مانند اخبار، رویدادهای ورزشی، موزیک ویدئو یا یک فیلم
- این ویدئوها تا زمانی که حافظه MMC^{۱۰} آن پر نشده است استفاده نماید.
- مشاهده بخط وضع جاده‌ها، کسرت‌ها، مراسم عروسی و ... با کمک یک دوربین زنده^{۱۱}
- عضویت در ویدئو MMS^{۱۲} یا دانلود ویدئو کلیپ‌ها مانند خبرهای روزانه، وضع آب و هوا یا کارتون کودکان
- موبایل ویدئو ضبط قطعات کوتاه از ویدئو را با یک دوربین تلفن همراه و ارسال آن‌ها توسط ایمیل، ارتباط بی سیم بلوتوث، مادون قرمز و MMS ممکن می‌سازد. مزایای ویدئو استریمینگ عبارتند از:

^۱- MOBILE STREAMING

^۲- PLAYBACK

^۳- MULTIMEDIA CARD

^۴- LIVE VIDEO

اغلب از موزیک‌های محبوب و جدید استفاده می‌شود. اندیشه‌ی اولیه‌ی زنگ گوشی این بود که کاربران تلفن همراه بتوانند در تلفن‌های مختلف صدای زنگ متفاوت برای اشخاص مختلف انتخاب کنند. این اندیشه موجب ایجاد شرکت‌های بسیار زیادی که در صنعت فروش زنگ گوشی تلفن همراه بودند، شد.

۳-۱۴ بازی‌های موبایل ۲

یکی از جذاب‌ترین و ارزشمندترین خدمات تلفن همراه سرویس بازی‌های موبایل می‌باشد که درآمد هنگفتی را نصیب شرکت‌های ارائه کننده این خدمات کرده است. بازی‌های تلفن همراه می‌توانند قبل از خرید گوشی در تلفن همراه نصب شده باشند یا این‌که می‌توانند توسط یک واسطه^۳ مناسب روی تلفن موبایل نصب شوند. برای انتقال بازی‌های تلفن همراه روی تلفن موبایل می‌توان از روش‌هایی مانند انتقال SMS، انتقال Online توسط اینترنت یا انتقال از رایانه توسط ارتباط کابلی، مادون قرمز یا بلوتوث استفاده کرد. برای این‌که یک بازی فقط در یک تلفن همراه اجرا شود، شماره سریال دستگاه (IMEI) در setting آن ادغام می‌شود.

^۲- MOBILE GAMES
^۳- INTERFACE

۳-۱۲ موبایل اینترنت

موبایل اینترنت، امکان برقراری ارتباط با اینترنت و ارائه خدماتی مانند گشت زنی، جستجو، پست الکترونیکی و ... را در هر مکان و زمان، برای کاربران موبایل ممکن می‌سازد. با استفاده از این سرویس، کاربران تلفن همراه در بین راه به راحتی به شبکه‌ی جهانی اینترنت متصل می‌شوند و می‌توانند مثلاً درون مترو، یک میل را ارسال یا دریافت کنند. کاربر تلفن همراه با موبایل اینترنت قادر به خواندن اخبار سیاسی، ورزشی، علمی و اجتماعی در هنگام پیاده روی در پارک می‌باشد. او همچنین می‌تواند از آخرین تحولات بورس و جدیدترین فیلم‌های اکران شده روی پرده‌ی سینما مطلع شود یا در هنگام انتظار برای رسیدن اتوبوس، از طریق اینترنت یک بازی، لوگو، ویدئو یا زنگ گوشی را دانلود کند یا برنامه‌های تلویزیونی را از طریق موبایل تماشا نماید. بیش از ۶۰٪ از کاربران وب در کشورهای پیشرفته صنعتی از موبایل اینترنت استفاده می‌کنند. در فن آوری HSDPA با سرعت انتقال ۳.6Mbps، کاربر لذت واقعی مرورگری در اینترنت موبایل را تجربه می‌کند.

موبایل اینترنت، امکان برقراری ارتباط با اینترنت و ارائه خدماتی مانند گشت زنی، جستجو، پست الکترونیکی و ... را در هر مکان و زمان، برای کاربران موبایل ممکن می‌سازد. با استفاده از این سرویس، کاربران تلفن همراه در بین راه به راحتی به شبکه‌ی جهانی اینترنت متصل می‌شوند و می‌توانند مثلاً درون مترو، یک میل را ارسال یا موبایل اینترنت قادر به خواندن اخبار سیاسی، ورزشی، علمی و اجتماعی در هنگام پیاده روی در پارک می‌باشد.

۳-۱۳ زنگ گوشی ۱ موبایل

زنگ گوشی یک سیگنال صوتی دیجیتالی است که در تلفن‌های همراه در مکالمات ورودی یا پیام‌های صوتی اجرا می‌شود. به عنوان مدل،

^۱- RING TONE